

Жіноча історія: розвиток в країнах світу

к.і.н, доценка І.В. Савченко

Основні поняття лекції

Жіночі дослідження історії (історична фемінологія) - напрям у гуманітарному знанні, предметом вивчення якого є історія змін жіночого соціального статусу та функціональних ролей, це історія, написана з позицій жіночого досвіду.

Гендерні дослідження в історичних науках - напрям у дослідженнях минулого, предметом вивчення якого є система відносин і взаємодій, що стратифікують суспільство за ознакою статі.

Розвиток жіночої історії

Історична
фемінологія або
«історія жінок»
виникла наприкінці
70-х - на початку 80-хх
років.

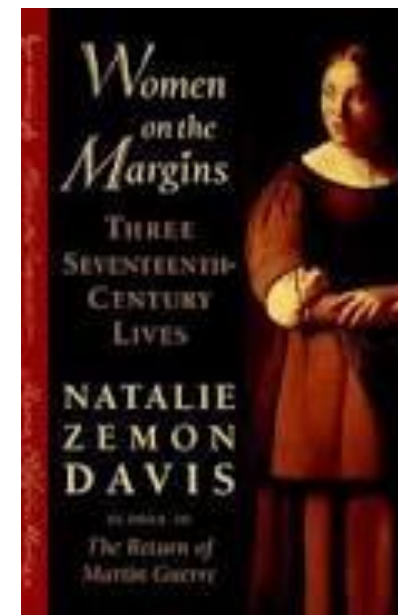
ФУНКЦІЇ

- компенсаторна функція («жіночої історії» раніше не існувало і виникла необхідність компенсувати цю прогалину),
- комплементарна (інакше кажучи - доповнювальну),
- переоцінення («чоловіча» історія не є загальною)

Чоловіки
винні у
витісненні
жінок з історії

Наталі Земон Девіс

«...не пускали» жінок на убористі стовпчики літописів і хронік, практично «забували» про них під час складання правових кодексів і навмисно відсували їх на другий план під час створення композицій книжкових мініатюр»

Чинники зростання уваги до жіночої історії

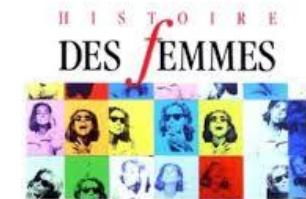

Історія жінок на Заході (1985-1991)

“History”
/“herstory”

GEORGES DUBY • MICHELLE PERROT

LE XXe SIÈCLE
Sous la direction de FRANÇOISE THÉBAUD

Plon

Історична фемінологія - досягнення

Поява курсів в університетах та розділів в підручниках.

Поява нових тем та досліджень. Історична фемінологія ввела новий вимір у соціально-економічну історію, народивши такі теми як *«фемінізація бідності», «фемінність безробіття», «політична економія безробіття».*

Фемінологи поставили під сумнів оцінку найважливіших епох і процесів у світовій історії. Дані феміністок-археологів показали, що в докласову епоху жінки були важливими добувачами їжі, поруч з чоловіками. Фемінологи, які вивчали епоху середньовіччя та Нового часу, довели: *«прогресивність» багатьох процесів і явищ - античної цивілізації, епохи Ренесансу, великих буржуазних революцій - виглядає такою тільки в системі чоловічих цінностей.*

Але! Проблема: кастовість

Гендерна історія: новий етап

- Дж. Скотт «Гендер: корисна категорія аналізу»:
- 1) комплекс символів і образів, що характеризують чоловіку і жінку в культурі; 2) комплекс норм — релігійних, педагогічних, наукових, правових, політичних; 3) соціальні відносини та інститути, які їх формують (сім'я, система спорідненості, ринок робочої сили, система освіти,) и 4) проблема самовираження, суб'єктивного самосприйняття

Гендер як одна з базових категорій влади та пригнічення

Наслідки методологічних змін:

- Конфлікт між істориками
- Розширення соціальної/гендерної бази дослідників

Постструктура лізм

- 1970-1980-ті - зміна дослідницьких парадигм на Заході.

На зміну структуралізму

Структуралізм - дослідницький напрямок, що вивчає оточуючий світ, як певну структуру, частини якої пов'язані між собою і утворюють більш всеосяжну систему або структуру. Структуралізм має на меті розкрити структури, які лежать в основі всіх речей, які роблять люди, думають, сприймають і відчують.

Постструктуралізм- критика структуралізму, який акцентує на варіативності і не структурності світу.

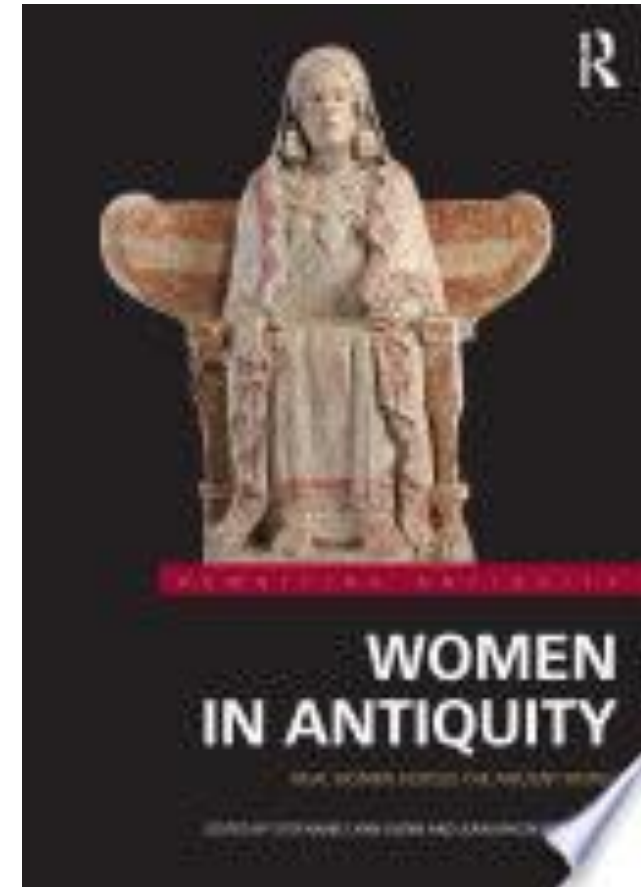
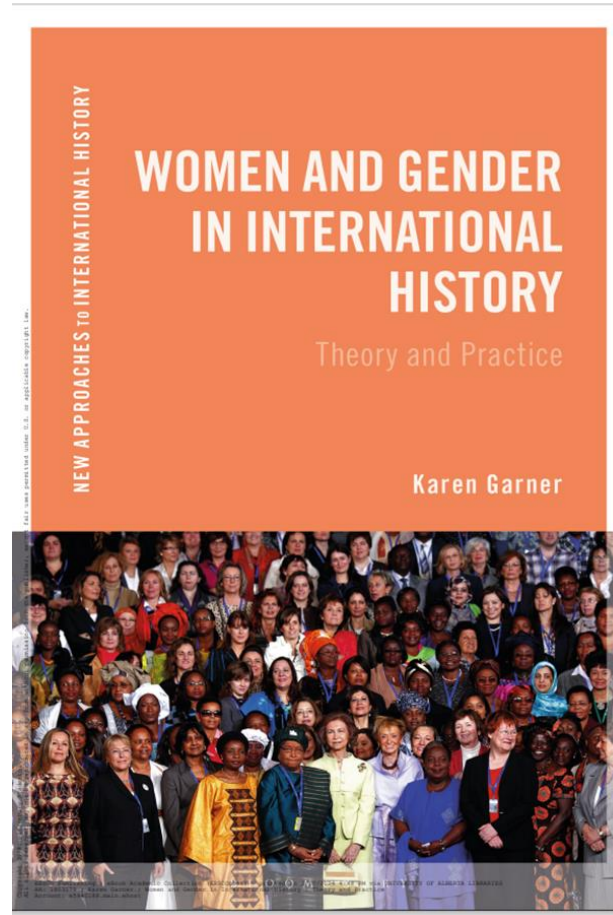
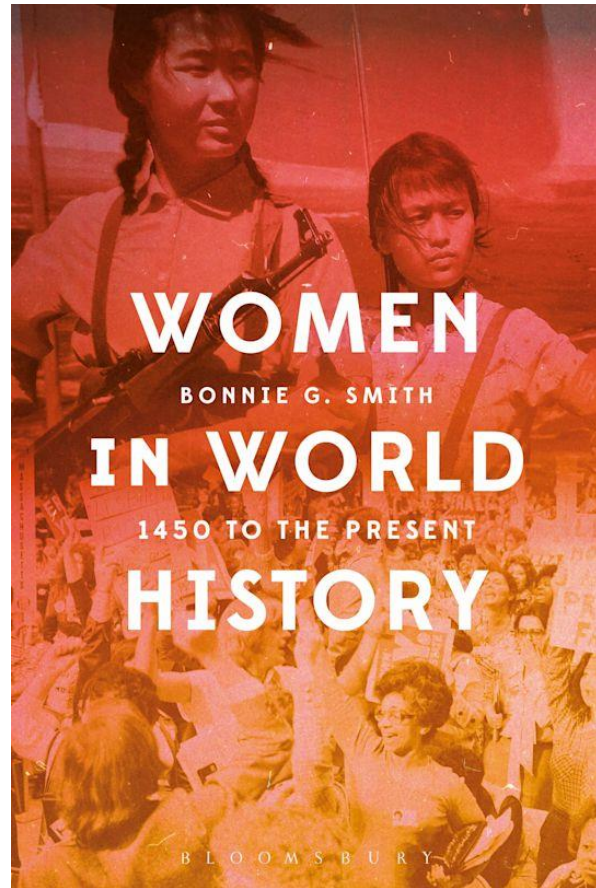
Вплив
постструктура
лізму

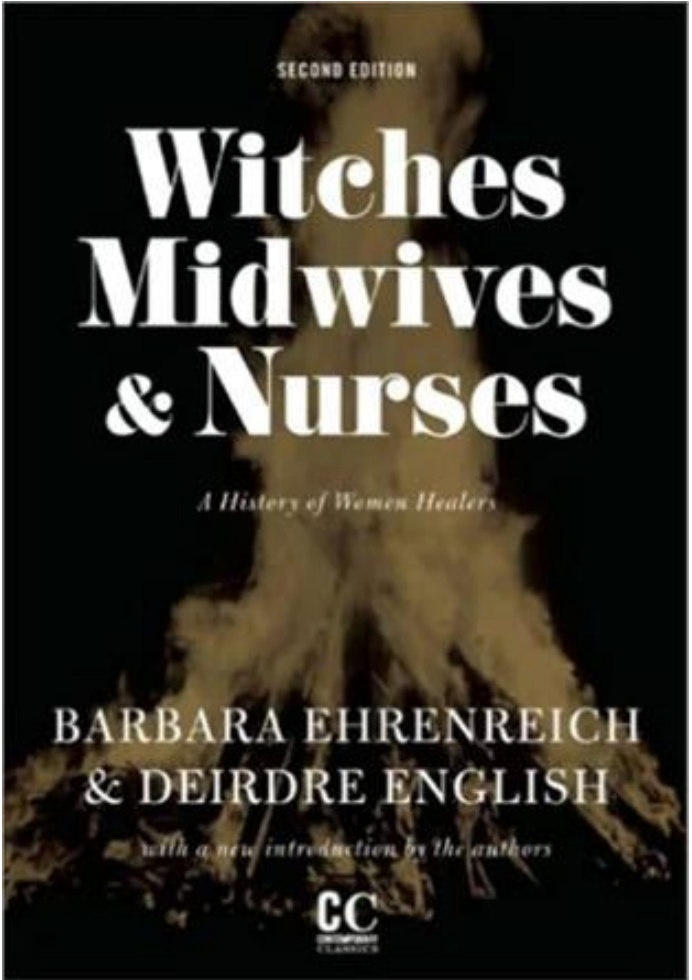
Відмова від
метанарративів

Відмова від ієрархії
важливості тем

Зміни в методології історичних досліджень

- Поширення:
- біографічного методу
- Етнографічного методу спостереження
- «Гендер, етнос, клас» – свята трійця досліджень
- «Об'єктивність / співпереживання»

SECOND EDITION

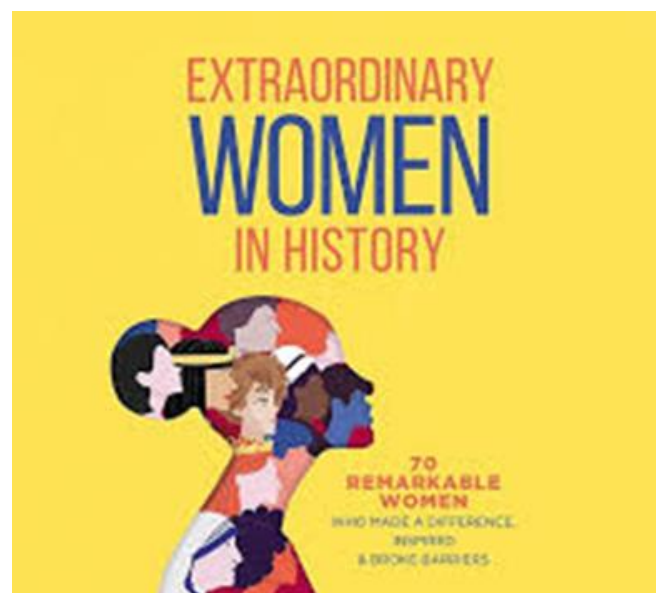
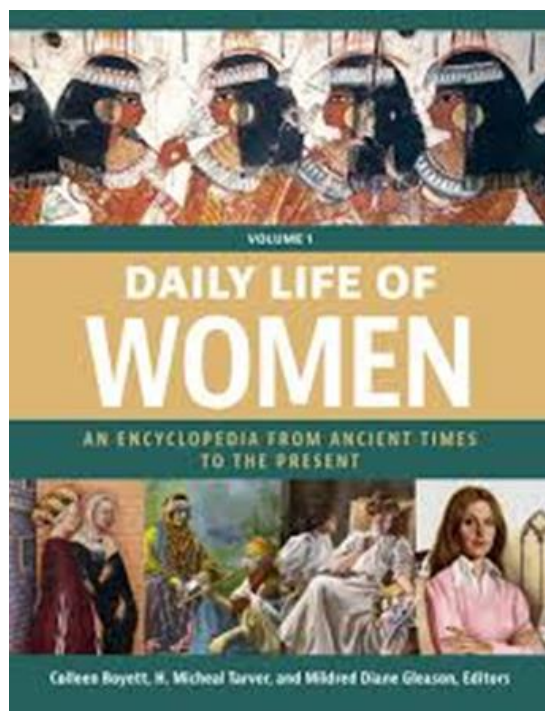
Witches Midwives & Nurses

A History of Women Healers

BARBARA EHRENREICH
& DEIRDRE ENGLISH

with a new introduction by the authors

CC
UNIVERSITY
CLASSICS

NELSON

THIRD EDITION

Gail Cothbert Brandt
Naomi Black
Paula Bourne
Magda Fahrni

CANADIAN WOMEN

A History

KATRINA
HONEYMAN

WOMEN, GENDER AND
INDUSTRIALISATION IN
ENGLAND, 1700-1870

АСОЦІАЦІЇ
ІСТОРИКІВ /
ІСТОРИКИНЬ
З
жіночої/генде
рної історії

- [International Federation for Research in Women's History](#)
- [Women's History Association of Ireland](#)
- **Canadian Committee on Women's and Gender History**
- The **Western Association of Women Historians** was founded in 1969 to promote the interests of women historians both in academic settings and in the field of history generally. It is the largest of the North American regional women's historical associations, drawing membership from the western United States and Canada, as well as other regions.
- [Women's History Society](#) The Cambridge University Womens History Society
- [Society for the Study of – Early Modern Women and Gender](#)
-